

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Să ne apărăm!

(C.) Este mai presus de ori-ce îndoială, că biserica noastră ortodoxă română a fost întotdeauna cea mai impilată dintre bisericile din statul nostru. Ea, care în decursul atâtor vecuri a avut să treacă prin peripeții de grea cercare, ea care a suferit o necurmată serie de lovituri amănitoare, nu este însă nici astăzi fără dușmani, cari fațis și pe ascuns tind sistematic la subminarea ei. Situația bisericii noastre în privința aceasta nu s'a schimbat întru nimic față de trecut. Ba, considerând numărul urcat al dușmanilor și armele cu cari ei luptă în contra noastră, considerând machinațiunile lor, cari au luat acum un colorit modern și mai primejdios, vedem că situația bisericii noastre este mai gravă și mai inspirătoare de grije ca în trecut.

Tot ce am dobândit în decursul vecurilor se referă la existența launtrică a bisericii noastre. Avem o organizație constituțională, care — între împregiurări normale — menține ordinea internă morală și intelectuală în biserica și credincioșii ei. Avem în virtutea acestei organizații un cap al bisericii, done corpuri legislative, preoți și învățători, cari toți împreună au sfântul obligământ a dirige în armonie destinele bisericii. Avem și fondurile noastre bisericesci cari menite sunt a cimentarea organizării bisericii și a hrăni. Dar, dacă cu toate acestea nu putem afirma, că suntem atât de tari încât să stăm pe nivelul demn al organizației noastre, dacă cu toate aceste lipsesce în multe locuri din sinul credincioșilor iubirea caldă recerută și entuziasmul pentru biserica și instituțiile ei, — primele cerințe cari asigură baza solidă de existență a bisericii în viitor, — trebuie să mărturisim că avem foarte puțin. Avem un trup complet și frumos, căruia însă îi lipsesce în multe membre sucult vieții.

Dușmanii nostri sunt leghion. Și ei ne consideră și nu se înfricoșiază

de organizațiunea noastră, căci aceea nu este atât de asigurată, încât să nu pótă fi atacată și incalcată; cu mititele fonduri de cari dispunem nu putem să ne făurim nici macar armele de lipsă în contra lor. Evident, însă, că noi ținând la biserica noastră, și la interesele ei, trebuie să căutăm mijlocele de apărare, trebuie să căutăm a pune stavila înaintării rêvnilor și nesațioșilor dușmani și subminători. Ca fii ai bisericii răsăritene fi suntem datori mamei noastre cu acesta, fi suntem datori cu toții începând dela capul bisericii până la cel din urmă laic. Și aci prima și supremă datorință ce ni se impune este: *desvoltarea conștiinței de confesiune, basată pe o intensivă cultură religioasă-morală.*

Insufletirea sinceră, entuziasmul isvorit din o adâncă iubire și constință sunt în stare a face cuvenitul afrent metetnelor dușmănesci și a asigura pacea și păzirea.

Dacă ne vom scutura din letargia și apatia, care — trebuie să o mărturisim — la noi a devenit istorică, pótă în prima linie prin vitregitatea timpului, dacă ne vom desface de altruismul ce ne caracterizează de atâtea timp și care a degenerat aproape în cosmopolitism în ale confesiunii, dacă mănăți de un grad ore care de ambițiune nobilă și de un calm egoism vom îmbrățișa cu mai mare interes confesiunea noastră, dacă cu un cuvânt vom înceta astfel a ne fi în prima linie noi înșine dușmanii bisericii noastre, — vom spulbera cu ușurință ôstea dușmanilor, ne vom achita cu demnitate de datorința noastră ca fii ai bisericii răsăritene.

Și este timpul suprem, ca această conștiință să fie trează pe totă linia! Este timpul suprem să ne vedem cu dinadinsul de datorințele noastre, să ne apucăm de muncă, care, pentru ca să ducă la un dorit sfârșit trebuie să fie o luptă sistematică și cu plan organizată. Da, este timpul suprem să pornim lupta de apărare, dacă mai vom ca biserica noastră ortodoxă, care în

ciuda tuturor loviturilor s'a ținut atât de falnică în sborul veacurilor, să nu se clatine ci să-și deie ródole mănóse. Și lupta nu o declarăm noi, căci ea ni s'a declarat nouă de mult și noi nu vom decât să nu ne lăsăm bătuti și istoviti.

Facem în sensul de mai sus apel călduros către toți credincioșii bisericii noastre ca cu toții să se achite de rolul ce fieste carele îl are în această cinstită și sublimă luptă de apărare. Nu ajunge ca numai preoții, numai consistorele sau chiar numai episcopii să fie angajați la această muncă, nu, datori suntem cu toții a ne angaja, căci cu toții gustăm din darurile bisericii.

Noi, cei dela fôia aceasta nu vom înceta a împărtași credincioșilor bisericii ortodoxe cele de lipsă pentru a-i face în totdeauna atenți asupra primejdiilor ce amenință biserica și asupra modurilor cum sunt a se delătura acele. Și sperăm că vom fi în totdeauna bine înțeleși și că cuvintele noastre nu vor suna în zădărar, ci se vor desfășura în urma lor faptele salvătoare.

Lupta culturală în Ungaria.

(Incheiere).

Nu încapă îndoială, că magnații conservatori, mai iute ori mai târziu se vor alătura la partidul popular. Dela 1868 încôce au stat în ținută pasivă față de alegeri. În 1868, când trebuia să se creere o majoritate pentru pactul din 1867 în contra lui Tisza și Kossuth, cari periclitau pactul, magnații conservatori au jertfit sume colosale și au ajutat partidul lui Deák la învingere. Dela timpul acesta încôce s'au ținut departe dela alegeri și activitatea politică li s'a mărginit în casa de sus. Acum însă legile politice bisericesci și anume evenimentele millenare i-au scuturat și pe ei din letargie. În faptă, întregă acțiunea partidului guvernamental este îndreptată în contra catolicismului și în contra magnaților conservatori; cabinetul Bánffy cu ocaziunea serbării naționale i-a folosit numai de decor și staffage. Tisza, Wekerle și Kossuth formeză un consorțiu, a cărui scop

principal e apăsarea catolicismului și prin această mână pe magnații conservatori în opozițiune. Astfel se va face posibil, ca Tisza să-și dea curs liber urei sale contra bisericii catolice, er Wekerle urei contra nobilimei principale magiare. Vreau să demonstreze, că până când tiszoiștii, wekerliștii și kossuthiștii sunt patrioți adevărați, până atunci capii bisericii și magnații sunt reacționari întunecați, cari vreau să predea națiunea curiei romane. Dar meritele cele mari, pe cari și le-au câștigat corul episcopesc și nobilimea principală întru combaterea atacurilor îndreptate contra statului magiar, sunt încă în viață memorie. La începutul anilor cincideci atotputernicul conte Grünne, a adresat următoarele cuvinte unui magnat:

„Nu Kossuth și aderenții lui ne strică atât, ci așa numiții politici conservatori”.

Acesta neîntrerupt țes la intrigi și află puternici aliați în capii bisericești; primatele și preoții acestuia au intrare liberă în cele mai înalte cercuri și noi nu putem purcede față de acesti jurați și agitatori așa de strict, cum ar trebui. Dacă nu ne-ar împedea magnații conservatori, cu magiarii ușor am isprăvi. Acesti, după Tisza, magnați reacționari, adese-ori au vorbit la curte în astfel de ton, cum Tisza în decursul guvernării lui de cincisprezece ani nici odată nu și-a permis.

Conservatorii totdeauna și-au supus interesele lor politice intereselor statului magiar. Dar consorțiu Tisza-Wekerle-Kossuth au introdus neconfesionalitatea, ca prin această să se pótă fali cu constituționalismul lor fals, cu toate că liberalii destul de bine știu, că prin introducerea neconfesionalității nimbul statului magiar fôrte tare scade înaintea popórelor din Orient. Popórele orientale nu vor privi mai mult Ungaria de stat creștin și vor respinge influința statului magiar în Balcani.

Astfel așadar s'a ivit un nou factor în viața politică a Ungariei: preoții catolici și partidul popular creștin stătătorii conducerea magnaților conservatori, aliați cu naționalitățile. Guvernul se luptă cu mijloce violente contra noului partid, ba încă provôcă luptă culturală, în speranța, că lupta aceasta va produce tulburări, și va face posibil amestecul violent al guvernului; probabil, că va și succede la alegerile ce sunt în prag a aduna o majoritate liberală, dar

FOIȚA.

Insemnătatea meseriilor pentru poporul român. *)

În vremile vechi ômenii trăiau din vânat, din pescuit, din crescerea vitelor și din lucrarea pământului. Și trăiau în îndestulare, pentru-că erau atunci mai puțin, aveau pământ de-ajuns și se mulțămiau cu un trai mai simplu.

Ômenii însă s'au înmulțit; pământul s'a împărțit tot mai mult între ei. Pădurile, vânatul și pescuitul nu mai sunt lăsate ca mai înainte în dragă voia noastră.

Trebuințele ômenilor încă s'au înmulțit. Ați nu ne mai mulțămim cu traiul cel simplu cu care se mulțămiau ômenii în vechime.

Ômenii din ce au intrat în cultură, în civilizațiune, din aceea și trebuințele pentru susținerea vieții lor au devenit mai multe.

*) Disertație citită de dl Dumitru Lăpădat, învățător în Seliște, la adunarea generală a „Asociațiunei transilvane”, despărțământul Seliște, ținută în ziua de Sf. Ilie 1896 la Gurariului.

Împrejurările acestea au adus cu sine ca să auzim pe ômeni și de și plângându-se:

„Am ajuns vremuri grele, merge tot mai rău, veniturile scad, datele se înmulțesc. Cere dela noi statul, cere comitatul, cere comuna, cere biserica! În rënd cu lumea trebuie să te ții și de unde să le mai împlinesci toate?! Trebuie să fi tot cu banul în mână ca să dai, er de căpătat mai de loc!

Sărăcim din și în și”.

Da! Tóte acestea sunt adevărate, dar tânguindu-ne încă nu ne vom îmbogăți. Să căutăm dar cauzele cari ne aduc sărăcie și mijlocele și căile cari ne-ar duce spre bogăție.

Țărani români!

Vedeți Dvóstră de câte aveți lipsă în casele Dvóstre? V'ați gândit vr'odată căți trebuie să lucre la îmbrăcăminte Dvóstră, la clădirile și la uneltele Dvóstre? Pe cap aveți lipsă de pălărie sau căciulă, în spate de cojoc, la mijloc vă încingeți cu șerpar, în picioare aveți lipsă de opinci ori cisme; de celalalte ccri vi le fac harnicile soții nu mai pomenesc. Să luăm apoi uneltele Dvóstre, de pildă carul. Din ce se compune acesta? Din partea de lemn și din cea de fier. V'ați gândit vr'odată la lucrurile acestea și dacă v'ați gândit v'ați dat vr'odată sémă, că câte lu-

cruri atâtea rami de susținerea vieții numără ele? Anume pentru DVóstră lucră pălărierul, cojocariul, curelariul, tálpariul, lemnariul, ferariul, săpunariul și alți mulți măestrii. DVóstră ca plugari nu lucrați nici unele din lucrurile înșirate mai sus, ci vă duceți cu banul în mână și le plătiți în tîrg. Așa se duc toți economii, și étă că toți împreună susțineți atâtea și atâtea meserii.

Ce bine ar fi când toți banii acestia ar intra er în mână românească! Din întâmplare însă aproape toți intra în mâni străine. Astfel în loc ca din sudôrea Românului să se ajute tot familii române, sumele acelea sunt pierdute pentru noi și averea românească se prefăce avere străină.

Cauza rului acestuia e, că Românii n'au îmbrățișat și nu îmbrățișeză nici ađi în meseria de ajuns meseriile și nici puținii măiestrii cari fi avem nu sunt de-ajuns spri-giniți.

De ne vom uita la starea deosebitelor popóre și a deosebitelor țeri vom afla, că popórele cari au îmbrățișat din vechime meseriile și le lucră cu pricepere și cu sîrguință, sunt cele mai avute, er cele lipsite de meserii, cari au rămas numai pe lângă lucrarea pământului și pe lângă pașcerea vitelor, sunt cele mai sêrace.

Statele cele bogate din apusul Europei d. e. Anglia, Franca, Belgia etc. cu mărețele lor orașe numai prin industrie s'au ridicat. Pe când popórele aședate în țeri cu pământ întins și roditor, dar lipsite de industrie, de meserii sunt mai sêrace.

Dară dacă și cei ce au pământ de-ajuns și roditor nu pot înainta în avuție numai cu lucrarea pământului și pașcerea vitelor, ce să facă dar aceia, cari au pământ puțin sau n'au de loc?

Vedem cu toții cum copii de ômeni sêraci sunt osândiți să trăiască în tótă viața lor ca servitori sau dileri. O sôrte destul de rea și de josnică. Astorfel de ființe le putem croi o sôrte mai bună, dându-i să învețe vr'o meserie spre care au plăcere și îndemnare. Învățând ei meserii, acelea le vor fi isvoră de trai, acelea-i vor face ca cu timpul ei să se elibereze de sub stăpânia altora să devină cât de cât ômeni neațărnați de alții și stăpâni ei pe ei. Mulți copii de ômeni sêraci au ajuns prin meserii și negoț la stări mai bune, la avere. După meserie pótă trăi omul și bine și afară de comuna sa. Un proverb ăice: „Meseria e plug de aur”.

(Va urma).

numai cu prețul lanțurii naționalităților. Punctul de gravitație după acesta nu va fi în parlament, ci în comitate, unde nobilimea mare, preoțimea și naționalitățile braț la braț vor demonstra contra guvernului, ba încă se vor lăsa pôte să fie chiar și pușcați. Astfel de situație însă abia va plăcea regelui apostolic al Ungariei, carele vrea să trăiască în pace cu popoarele sale. Până când conducătorii partidului liberal s'au purtat cu moderație față de naționalități, față de catolici și față de magnați, până atunci corónă nu i-a denegat sprijinul acestui partid, cu totă alianța-i liniștită cu fracțiunea lui Kossuth. Dar provocarea directă la luptă culturală prin acel kanzelparagraf, regele „apostolic” nu o va suferi. Personalul stătoriu aprópe de tron cu puțin înainte de acesta s'a declarat în modul următoriu înaintea unui delegat: „Grupul wekerlist va constrînge corónă ca afacerile ungare și ea să se privească din punct de vedere catolic”. Dacă declarațiunea această corăspunde vederilor regelui, în cazul acesta guvernul Bánffy numai până la viitoarele alegeri va rămânea la guvern, ér atunci, se dice, că vor încercînta formarea unui cabinet de tranziție, ministrului-president de ordinóră al Ungariei, contelui Szapáry Gyula; cabinetul acesta ar fi apoi chemat a conduce alegerile.

Scólele medii și centrale primare gr.-or. rom. din Brașov.

(Înceiere.)

2. Cestiunea scólei comerciale.

Esc. Sa Dl ministru de culte și instrucțiune publică în conțelegere cu Dl ministru de comerț a dat sub Nr. 44001 ddto 20 August 1895 o ordinațiune, prin care impune o nouă organizațiune pentru tóte scólele comerciale din patriă, luând dispoziții egale față cu tóte, fără de a reflecta la caracterul confesional al scólei noastre comerciale, nici la faptul, că ea este o scóla cu limba de propunere românescă.

Fiind executarea ordinațiunii imposibilă, fără desconsiderarea legilor, cari asigură drepturile autonome ale bisericei noastre, corpul profesoral a înaintat cu Nr. direcțional 218 din anul scolar 1895/96 un memoriu în această cestiune Veneratuii Consistoriu archidieceșan, pentru de-a'l folosi la înaintarea unei reprezentațiuni din parte i către înaltul minister.

Aci se publică memoriul din cestiune.

La aceste scóle au funcționat: la gimnasiu cu directorul definitiv cu tot 12 profesori gimnasiali ord. def. și 1 extraord.; la scóla reală și comercială 4 profesori de comerț ord. def.; 3 prof. de reale ord. def.; 1 profesor de reale ord. prov.; 2 profesori suplenți; 1 catechet și 4 profesori secundari.

8. Fonduri administrate de corpul profesoral.

A) Fondul „Coresi” pentru tipărirea de cărți scolare și pentru trimiteria profesorilor în voiajuri de studii. Starea averei bănesci cu ziua de 7 Iunie vechiu 1896 este de fi. 262.62, depuși la filiala institutului de credit și economii „Albina”, Brașov.

B) Fondul pentru ajutorarea scolarilor sêraci și a scolarilor bolnavi, cu încheierea anului scolar 1895/6 fl. 2124.90.

C) Fondul „Bălașa St. Blebea” pentru premiarea scolarilor distinși în musică fl. 305.72

Mulțămită publică.

Direcțiunea scolară exprimă adencă mulțămită și recunoscîntă tuturor donatorilor, cari au contribuit la învătarea bibliotecii, a colecțiunilor, precum și la sporirea fondului pentru ajutorarea scolarilor sêraci și a scolarilor bolnavi dela scólele noastre. Cu această ocaziune direcțiunea îi rógă să binevoască a păstra și pentru viitor acelaș interes pentru prosperarea scólelor noastre, și în special apelază la marinositatea domnilor autori ro-

mâni, a autorităților și corporațiunilor științifice, se binevoască a dărui câte un exemplar din opurile D-lor pe sêma bibliotecii institutului nostru de creștere și de învățămînt.

9. Societatea de lectură „Ioan Popasu” a studenților dela gimnasiu și scóla comercială.

În anul scolar 1895/6 societatea a fost condusă de Dl profesor Nicolae Bogdan. Membrii ordinari ai ei au fost studenții de cl. VIII. și VII. gimn. și cei din cl. III. și II. com., cu totul 106; membrii estra-ordinari cei din cl. VI. și V. gim. și din cl. I comercială, cu totul 78. Numărul total al membrilor 184.

Societatea dispune cu finea anului scol. curent de o avere de 1143 fl. 92 cr., dintre cari fl. 1606.39 sunt depuși la filiala din Brașov a institutului de credit și economii „Albina”, ér fl. 27.53 sunt per cassa la presidentul societății. Intratele anului fac 425 fl. 09. cr., ér eșitele 66 fl. 62 cr. Rămâne deci la încheierea socotelilor un spor de 358 fl. 47 cr.

Biblioteca societății numără cu finea anului scol. 1042 numerî în 1230 volume.

Societatea a ținut o ședință publică, 16 ședințe ordinare, 2 estra-ordinare, în cari s'au cetit mai multe lucrări originale, traduceri și critice: s'au declamat poezii și s'a cultivat de corul și orchestra societății musica vocală și instrumentală.

În „Internatul Cristurian”, instituit conform testamentului fericitului fondator de comitetul parochial al bisericei Sf. Nicolae din Scheiu (Brașov) și pus sub dirigința părintelui proto-presbiter și catechet B. Baiulescu s'au ținut cu tótă prevederea gratuit scolarii: N. Stinghe II. gimn., Ilie Minea IV. gimn. Andreiu Fêtleț II. reală, Rom. Dogariu I. com.

În „Internatul Ionciovici”, instituit din interesele fundațiunii D. Ionciovici de Eforia scolară au fost întreținuți cu tótă prevederea gratuit în anul acesta scolar următorii: Stef. Mi-rean cl. III gim., I. Lăpădat cl. I. com. și Ad. Damian cl. III. com. ér scolarul de cl. VIII. gimn. G. Nóghea a avut prânțul gratuit.

Suma totală a scolarilor înmatriculați la scólele centrale a fost în anul scolar 1895—6:

La gimnasiu	319
La scóla reală	147
La scóla comercială	85
La scóla primară de copii	406
La scóla primară de fete	238
La scóla de repetițiune (copii)	25
La scóla de repetițiune (fete)	61
Suma	1281

Adunarea generală

a Asociațiunii transilvane, despărțemîntul III al Seliștei.

Gurariului, în 2 August n. 1896.

Eri s'a ținut aici adunarea generală a despărțemîntului Seliște. A fost această o adunare din cale afară măretă, care va lăsa la tótă întemplantarea urme neșterse, suveniruri plăcute atât în inimile locuitorilor comunei cât și în ale streinilor cari mulți la număr au venit a lua parte la această adunare. Gurariului este o comună, care are dela natura o mulțime de farmece, poziția cea admirabilă la pólele munților cu apele cele cristaline, văile înguste și încântătoare, aerul cel înviorător, tóte aceste au putut atrage un mare public.

Adunarea această a fost prima adunare după reorganizarea despărțemîntului resp. după punerea lui în activitate în anul trecut la Seliște prin un membru al comitetului central anume exmis la Seliște spre acest scop și însași adunarea a dovedit că interesul față de această instituție culturală națională în acest cerc este deja fôrte mare și că în urma acestui zel și interes acest

despărțemînt va deveni model, cu atât mai mult că el dispune de multe elemente sănătóse și devotate scopurilor culturale.

În fruntea despărțemîntului stă pe acest period următorul comitet constituit în anul trecut la Seliște: Dr. Liviu Bran de Lemény, director; Dr. med. Calefar, subdirector; Dumitru Banciu, cassar; Romul Simu, secretar; Ioan Ivan, Dr. Prunaș, Nicolae Hențiu membrii.

Ședința s'a deschis la 11 óre în biserică. Biserica frumos împodobită cu brad a fost ticsită de public din comunele Seliște, Tilișca, Sibiel, Vale, Cacova, Orlat, Poplaca, Rășinari și Gurariului. Au luat parte și mai multe dómne și domnișóre între cari semnez pe d-nele Dr. Lemény, Boiu, Arsenie, Manta, Rebegea, Ioana și Aurelia Decei, Dr. Prunaș, Chipară, Chircă etc.; d-șó-rele Cunțan, Stoica, Groze (Blas), Calefar, Ivan, Lemény Opiș. Din Sibiu au fost de față P. O. dl Ioan Hannia, dl asesor Boiu, prof. D. Cunțan, prof. George Dima, prof. Baptist Boiu, Redactor. G. Hango și alții.

Dl director Dr. Lemény a deschis ședința prin următoarele:

Onorată adunare!

Sunt 18 secolî de când esistă poporul român, căci pre Traian 'l privim ca pe al nostru strămoș, al „cărui nume cu fală 'l păstrăm în peptul nostru”.

În decursul acestor 18 vécuri fostau mândre țile de glorie în viața acestui popor, fostau timpuri când forma împărăție și de el tremura Bizanția.

Dar au urmat timpuri grele, au dat năvală „órdele barbare”. Poporul nostru s'a luptat vitejesc, a sciut să însufle respect și dușmanului mai numeros și mai puternic, care bucuos a făcut pace onorifică cu el.

Veniră însă timpuri și mai grele, veniră secolî întregi de întunecime, poporul cade în amorțelă, istoria 'și uită de el, stéua româniei se pare a fi apus.

Multe popóre au perit astfel, dar nu așa românul.

Veni óra deșteptărei, stéua româniei ér se ridică spre orizont, tot mai bine pētrunde norii, cari o impresóră încă și tot mai tare lăcesce.

Somnul cel lung nu a sleit puterile acestui popor, din contră le-a înóit și le-a oțelit și cu drept cuvînt putem dice, că al nostru popor e bētrân căci Traian i este strămoș și este tînăr căci ca un fenice s'a ridicat din pausa amorțelii. Și care a fost scânteia deșteptătoare?!

Scânteia deșteptătoare a fost cultura.

Cultura, în înțelesul cel mai larg al cuvîntului este arma cea puternică și biruitoare care de o parte asigură succesul individului precum și a poporului în lupta pentru existență, de altă parte lēgă reciproc între sine pe toți indiviții, pe tóte popóre formând astfel familia cea mare a omeniei întregi.

Cultura cea adevărată ușurează de o parte agonisirea bunurilor pămîntesci, îndulcește viața omenescă, de altă parte apără omen mea de esagerarea materialismului celui mărșav lipsit de Dumneșu și i îndreptăză ochii spre idealuri divine desvôltând cele mai nobile virtuți.

Astfel și pentru noi românii progresul în cultură este recerînța și garanța existenței noastre ca popor, cultura noastră națională și dulcea noastră limbă este o putere suverană, care pelângă tóte granițele politicii, împreună sub al său sceptu ideal întréga românie.

În multe privințe suntem desbinați noi românii, una suntem însă și una vom fi în cultură, cu puteri unite se ne luptăm pentru cultură și se dăm dovadă lumii întregi, că românul în șirul altor popóre emulează în lupta pacinică a culturai, că românul esistă pe acest pămînt și va esista în veci. Tînărul nostru despărțemînt s'a adunat ađi în această frumoasă comună Gurariului, carea însași este o dovadă a puterii de viață româneșă și a capacității sale de înaintare culturală, căci privind dintr'o mică colonie atrășă de riul cel frumos, care ese dintre mînți și de verdéta ramurilor, étă o vedem ađi o frumoasă mare comună cu mii de locuitori, economi

iubitori de cultură, cari cu brațele deschise primesc pe frații lor.

Bineventând deci pre domnii membri ai despărțemîntului și pe onorații óspeți adunați în număr atât de frumos, — declar de deschisă adunarea generală a despărțemîntului Seliștei.

Vorbirea a fost ascultată cu mult interes și primită cu aplause. După facerea apelului nominal, cetesce dl secretar R. Simu raportul anual, în care schițază activitatea comitetului, din care raport rezultă, că comitetul a desvoltat o intensivă și rodnică activitate a ținut mai multe ședințe; au încassat aprópe tóte taxele restante; a luat inițiativa pentru înființarea de agenture comunale și au înființat aprópe în tóte comunele din cerc. În raport se propune apoi înființarea unei biblioteci populare în Gurariului, un lucru cu atât mai ușor, cu cât sunt la dispoziție peste cincideci de cărți donate deja de mulți ani spre acest scop locuitorilor din Gurariului din partea comitetului central din Sibiu. Aceste cărți au fost păstrate de atunci de către părintele din loc Muntean, care s'a declarat acum de a ceda cărțile pe sêma înființărei biblioteci.

Raportul se conrede spre censurare unei comisiuni constătătoare din domnii Petru Draghici, prim-pretor în Seliște, Stefan Milea, notar în Tilișca și Ilie Măcelariu, proprietariu în Gurariului.

Urméază conform ordinei de ři raportul cassariului, care arată că suma intratelor în anul trecut a fost 407 fl. 34 cr., ér a eșitelor 393 fl. 25 cr.

(Va urma.)

Statute

pentru înființarea, sporirea și administrarea fondului de bucate al parochiei gr.-orientale române din comuna

(Urmare.)

§. 32.

Acelora, cari vor fi însemnați ca rēu-plătitori și înderînici față de interesele prosperării fondului, fie aceia debitori ori cavenți sau alteineva, în viitoriu, pe câtva timp hotărît de sinodul parochial, nu li se va putea acorda nici un felu de împrumut din acest fond și nici prolongiri de termene de solvire.

§. 33.

Deasemenea se pedepsesc cu pierderea dreptului de împrumut, acei membrii ai parochiei, cari bucatele împrumutate sub cuvînt de a le întrebuința însiși, le dau altecuiva împrumut cu interese ori le vînd;

§. 34.

În urmă acei parochieni, cari au fost pedepsiți de câte 2 ori, în sensul §§ lor 32 și 33 pentru neglijență și renitență față de fond, se eschid pentru totdeauna dela beneficiile fondului neputînd mai mult nici împrumuta și nici a fi primiți pentru cineva ca cavenți pentru împrumute din acest fond.

§. 35.

Împruturile acordate sunt de regulă irrevocabile, comitetul parochial are însă dreptul de a abđice și înainte de termin ori și când împrumutul, dacă debitorul s'a arētat neglijent în solvirea punctuósă a intereselor ori a ratelor, dacă obiectele amanetate (depuse la epitropia parochială ca zalog) din vre-una ori altă causă s'ar fi redus în preț, ér debitorul nu ar fi aplicat a asigura împrumutul și pe altceva, sau a replăti din acela o parte corespundătoare reducerii prețului amanetului precum și dacă împrumutul preste tot este periclitat la debitoriu.

§. 36.

Împrumutele acordate se efectuesc astfel:

a) Petentele este îndatorat a preda epitropiei parochiale o obligațiune legală respective contract provēdnt cu timbrul corespundătoriu valórei aceluia, și subseris cu mîna proprie de dēnsul și dacă e căsătorit și de soția lui, et viceversa — ca debitori, apoi de cavenți ca atari, de epitropi ca împrumutatori și în urmă de doi martori în prezența cărora s'au întemplant tóte subserierile și cari sciú serie și ceti și cunosc în persónă atât pe debitori cât și pe cavenții lor, precum și de președintele comitetului parochial ca contra semnificatoriu;

b) epitropia parochială după revisuirea obligațiunii respective a contractului prin președintele comitetului parochial, măsură și predă petentului în prezența celor doi martori acea specie și cantitate de bucate, care este evidentă în acele documente.

§. 37.

Ridicarea împrumutului se poate în templu său prin însuși petentul în persoană sau prin un plenipotențiat al său provădit cu o plenipotență estradată anume spre acest scop sau i se poate trimite și pe altă cale, se înțelege: totdeauna pe speșele sale.

§. 38.

Obligațiunile, contractele, plenipotențiile și alte documente se păstrează la președintele comitetului parochial.

§. 39.

Pentru blanquettele de obligațiuni, contracte etc. și întregirea lor, de cari se îngrijesc fondul, debitorii pelângă timbrul legal, au să solvască încă 10 cruceri pentru fiecare document, din cari se vor acoperi speșele scripturistice ale fondului.

§. 40.

La expirarea termenelor de solvire debitorii sunt îndatorați a aduce pe speșele lor împrumuturile și interesele acelor la localitatea unde se păstrează bucatele fondului.

§. 41.

Despre fiecare solvire de interese ori rate epitropia parochială estradă debitorului o cuittă, ăr replăind debitorul întreg împrumutul, i se estradă obligațiunea respectivă contractul.

§. 42.

Debitorilor punctuoși li se poate prolongi termenul de solvire a bucatelor restituind în natură până când fondul nu are lipsă de încassarea lor și se prevede, că restituirea acelor din partea lor și a cavenților lor nu este periclitată.

§. 43.

Pentru prolongarea termenelor de solvire, debitorii în sensul §-lui 30 în termen de 8 zile înainte de expirarea acelor sunt îndatorați a se prezenta din nou la președintele comitetului parochial, carele apoi purcede mai departe în sensul §-lui 31 și cei următori.

Articolul V.

Măsuri disciplinare.

§. 44.

Pentru dauna de ori-ce natură ce s'ar întâmpla fondului, garantază cu averea proprie în locul prim epitropia parochială, ăr în locul al doilea comitetul parochial, ăr în locul al treilea sinodul parochial (§§. 2 și 7) toți în solidum, adică unul pentru toți și toți pentru unul, și anume: în toate cazurile când aceste corporațiuni s'ar abate dela dispozițiunile regulamentului de față și dela conclusele aduse în ședințele corporațiunilor superioare fără încuviințare dela consistoriul concernent, precum și atunci când pe ori-ce cale ar lucra contra intereselor fondului.

§. 45.

Membrii singuratici ai corporațiunilor, precum și însuși singuraticile corporațiuni (epitropia, comitetul și sinodul parochial) culpabile, se vor constrânge la desdaunarea fondului și se vor disciplina conform normelor preserise în regulamentele emanate din partea forurilor noastre bisericesci superioare.

§. 46.

Protocoloalele ședințelor comitetului și sinodului parochial au a le subscrie toți membrii prezenți la terminarea ședințelor imediat.

§. 47.

De sub responsabilitatea cutărui concludus adus în ședințele comitetului ori sinodului parochial numai acei membrii se absolvă, cari încă în ședință au cerut a li se induce la protocolul protest ori vot separat motivat, rămânând apoi numai ceilalți membrii prezenți și absenți — pro-contră ori nevotisători răspunzători în solidum pentru respectivul concludus.

§. 48.

Fondul se reprezintă în afară față de tot felul de autorități prin epitropia, respectiv prin președintele comitetului ori al sinodului parochial.

(Va urma.)

Nicanor Frateșiu.

Mai punem încă o cruce la locul acesta. Sub acest semn am obicinuit a anunța publicului nostru trecerea din viață a bărbaților, cari s'au făcut nemuritori pentru biserica noastră.

Și fericitul în Domnul totdeauna va fi amintit între acei bărbați ai noștri, cari o întreagă viață au lucrat pentru binele bisericii.

Ajuns de tiner în frumoasă pozițiune ca secretariu consistorial protosincelul *Nicanor Frateșiu* a fost mâna dreaptă a bunului nostru arhieru actual, a fost preste 20 de ani péna consistoriului, și ce a prestat acest diligent bărbat o scim mai bine noi cești mai tineri, cari acuma înclinăm și noi spre bătrânețe, o scim noi, ăic, cești puțin din centru, cari am început cariera sub mâna fericitului în cancelaria consistorială, cari de ani 20 răsfoim actele din archiva consistorială, și nu aflăm act, sau dora de tot rar, unde se nu vedem péna fostului secretariu *Nicanor Frateșiu*.

Încordarea cea mare a avut și aici efectul seu. De trei ani de zile o negura neagră s'a pus preste viața spirituală a protosincelului *Nicanor Frateșiu*.

A mai rămas numai cu partea pământescă, care ați se va da și ea pământului.

În cimiterul din Bacifalu cu ziua de ați va fi mai mult cu un mormânt.

În mormântul cel mai prospăt zac osemintele răposatului protosincel *Nicanor Frateșiu*.

Simțul de recunoștință, căci ca organ al bisericii ortodoxe române din Transilvania și prin noi trebuie să se manifeste simțul de recunoștință, acest simț ne împinge spre mormântul rece al protosincelului *Nicanor Frateșiu*.

La mormântul acesta depunem ați o lacrimă ca recunoștință a ostenelelor lui pentru biserică și națiune și înălțăm spre ceru o rugăciune pentru mântuirea sufletului lui.

Să vadă toți membrii clerului nostru, cari ăi de ăi se jertfesc pentru binele și prosperarea bisericii, să vadă că biserica cea viuă nu uită nici la neputințe, nici la marginea mormântului pe fi sei, cari cu credință și devotament o servesc.

Din partea familiei s'a dat următorul anunț funebrel:

Nicolae Frateșiu, paroch în Sânpetru, în numele întregii sale familii cuprinsă de adăncă jale pentru pierderea de care voința celui Atotputernic a făcut-o părtaşă, aduce cu cea mai profundă durere la cunoștință, că prea iubitul său fiu,

Nicanor Frateșiu,

protosincel arhieriscopesc, asesor consistorial arhieresc în Sibiu, membru pe viață al Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, și al mai multor reuniuni,

în urma unei grele și îndelungate suferințe împărtășit fiind cu sfintele taine, a încetat din viață în ziua de 20 Iulie st. v., în etate de 51 de ani.

Înmormântarea scumpului decedat se va săvârși Marți în 23 Iulie st. v. la 2 ore p. m. în Bacifalu (Săcele). Cortegiul funebrel va pleca dela edificiul casei parochiale române la cimiteriul bisericii din Bacifalu, unde vor fi depuse rămășițele pământești, în cripta proprie, spre eternă odihnă.

Bacifalu, în 21 Iulie st. v. 1896.

Noutăți.

Distincțiuni Nicolau II. țarul tuturor rușilor din incidentul încoronării sale a distins cu ordul Alexander Nevski pe toți patru patriarhii ecumenici: al Constantinopolei, Alexandriei, Antiechiei și al Ierusalimului, ceea ce a produs o mare mulțumire la toate popoarele bisericii orientale, ca emne de interes manifestate din partea țarului pentru bisericile orientale.

Cas de mörte. Comandantul corpului de armată din Ardel, *Galgoczy*, a răposat ați. Amănunte în numărul viitoriu.

Necrolog. Subscriși cu inima plină de durere aduc la cunoștință rudeniilor și cu noscuților încetarea din viață a prea bunel lor mamă, soțară și bunică Véd. *Emma Szerb de Cuvin* născ. *Fejér* întâmplată în 30 Iulie a. c. la 10 ore a. m.

Rămășițele scumpei detunete după săvârșirea ceremoniilor funebrele conform ritului gr. or. român, se vor depune spre odihnă eternă din locuința Nr. 15 strada Baross, în cimiteriul comun din strada Kerepes, în 1 August, a. c. st. n. la 4 ore d. a. Buda-pestă, la 31 Iulie, 1896 st. n. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

George Szerb de Cuvin, Teodora Brândusch născ. Szerb, véd. Augusta Missits născ. Szerb, ca fi; Constantin Brândusch ca ginere; Clarrisse Szerb născ. Geiszt ca noră; Constantin Missits ca nepot.

Convocări.

Membrii reuniunii învățătorilor gr. or. români din districtul „Dejului“, își vor ține adunarea generală la 4 și 5 August st. v. a. c. în comuna Tresnea, protopresbiteratul Ungurașului, gara Zilah, în localitățile scôlei noastre de acolo cu următorul program: aprobat prin rezoluțiunea Venerabilului Consistoriul arhierescian din 23 Maiu Nr. 2989.

Ședința I-mă Duminecă, 4 August la 10 ore ante meridiene.

1. Membrii reuniunii vor asista în corpore la serviciul divin împreună cu invocarea Duchului Sfânt.
2. Deschiderea ședinței prin presidiu.
3. Constatarea membrilor.
4. Raportul comitetului central.
5. Raportul cassariului.
6. Raportul bibliotecariului.
7. Alegerea comisiunilor cenzurătoare.
8. Încasarea taxelor curente și restante.

Ședința a II-a Duminecă, 4 August la 3 ore post meridiene.

9. „Samarinénul cel milos“, prelegere practică din religiune pentru anul al III-lea și al IV-lea de scôlă, tractată de Ilie Gog, învățătoriu în Tresnea.

10. „Însemnătatea și transformarea banilor vechi și noi“, prelegere practică din matematică, tractată de Ioan Percea, învățătoriu în Vima mică.

Ședința a III-a Luni, 5 August la 9 ore a. m.

11. „Șaguna“, prelegere practică din istoria patriei, tractată de Ioan Georgea, învățătoriu în Balan.

12. „Însemnătatea învățământului istoric și geografic“ în scôlele populare, disertațiune de G. Gavriș, învățătoriu în Ciceu-Giurgești.

Ședința a IV-a Luni, 5 August la 2 ore p. m.

13. Raportele comisiunilor.
14. Stabilirea bugetului pe 1896/97.
15. Propuneri.
16. Alegerea unei comisiuni pentru autenticarea protocolului adunării generale.
17. Încheierea adunării.

Se observă, că acei membri, cari nu vor participa la adunare vor fi pedepsiți conform hotărârii adunării generale, și totodată vor fi arătați superiorităților mai înalte pentru neglijință.

Fie care membru al reuniunii se îndatoretse a aduce cu sine atât taxele curente, cât și cele restante, ăr acei membri, cari au lipsit în anul trecut dela adunarea generală districtuală fără a se fi justificat sunt obligați a aduce și pedepsa de 4 corone satorită de adunarea generală din anul trecut.

În urmă se observă, că epitropiile parochiale sunt îndatorate, ca se provadă pe învățători cu speșe de călătorie corăspunzătoare și cu diurne câte de 2 corone de ăi din cassa bisericii.

Ciceu-Poeni, 23 Aprilie 1896.

Comitetul central:

Alexandru Sighiartău, capelan, președinte.

G. Prigónă, secretar I.

Nota: Membrii comitetului central sunt poftiți la ședința ordinară pe 3 August la 4 ore p. m., fără a aștepta altă invitare specială. Se fac membrii atenți, că până în Zilah pot călători cu trenul.

Adunarea generală a despărțământului XXXIII (Treiscaune) al „Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura

poporului român“ se va ține Marți, în 31 Iulie st. v. la 2 ore p. m. în sala scôlei române gr. or. din opidul Brețcu după următorii

Program:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
2. Constatarea membrilor, înscrierea de membri noi și încassarea taxelor.
3. Raportul subcomitetului și al cassariului, după care se va lua decisiunea, dacă acest despărțământ abia înființat va mai pute subsista de sine, sau se va încorpora la despărțământul Brașovului din care a făcut și mai înainte parte.
4. La cas de a să susțină despărțământul și mai departe alegerea unui actuar și defigerea locului ținerei adunării generale proxime.
5. Închiderea ședinței.

Brețcu, 20 Iulie v. 1896.

Dimitrie Coltofean, director.

Diverse.

O rețetă pentru fumători. Personele cari fumază cu pipa sau țigaretă, ar face mai bine să caute ca ele să fie cât se poate mai lungi. Relele nicotinei sunt în parte înlăturate când fumul ajunge la gură rece. Pipa și țigaretel scurte aduc la gură un fum cald și plin de baccile nesănătose, cari irită buzele și gingiile, negresc dinții și produc adesea o crudă bôlă cunoscută sub numele de „cancerul fumătorului“.

Japonezii și florile. Dacă e adevărat că cel ce iubesc florile nu poate fi om rău, atunci ômenii mai buni ca Japonezii în lume înțregă nu sunt, pentru-că nicăiri nu se iubesc florile ca în Japonia. Japonezii sunt adevărați adoratori ai florilor. Japonezul petrece adesea ore întregi admirând o floră, și florile jôcă un rol mare în toate mișcările mai însemnate ale vieții Japonezilor. Cireșii și persecii îi stimează numai pentru florile lor. Nu că dora nu le ar plăcea Japonezilor ceraselile sau persecile, dară înainte de toate prețuesc florile. Însă Japonezii nu au aceeași iubire pentru toate florile. Așa d. e. pe trandafir nu pun preț mare, ceea-ce se explică așa, că ei nu prețuesc atât de mult mirosul la flori, ci mai tare admiră colôrea lor.

Unde călătorește mai mult? După o fôie germană specială pentru căile ferate au călătorit pe calea ferată în anul trecut: în Anglia și Irlanda 864 milioane; în Germania 483 mil.; în Francia 305 milioane; în Belgia 87 mil.; în Austria 85 mil.; în Italia 51 mil.; în Ungaria și Elveția câte 37 mil.; în Olanda și Rusia câte 33 mil. Mai mult se călătorește așa dară în Anglia și Irlanda unde pe 100 locuitori cad circa 1282 călători adică un locuitoriu a făcut circa 23 de călătorii în decursul unui an. Urmază Belgia unde pe 100 locuitori cad 1426 călătorii, în Elveția 1259, în Germania 979, în Austria 796, în Olanda și România 795, în Italia 355, în Ungaria 214, în Italia 171 și în sfârșit în Rusia 33.

Bibliografie.

A apărut:

„Dare de samă“ despre mersul societății pentru învățătura poporului român, biserica sf. Ecaterina din Bucuresci cum și despre mersul scôlelor ei fröbeliană, primară și normală pe anul 1895—6 întocmită de Petru Garboviceanu, directorul scôlelor. Bucuresci, tipografia „cărților bisericesci“ 1866.

— „Biserica ortodoxă română“ acte oficiale și sinodale privitoare la cele întâmplăte în biserica română în decursul unei Maiu, revistă periodică eclesiastică a sântului sinod al Sântei biserici autocefale ortodoxe române anul al XX-lea, Nro. 3. Iunie.

Loterie.

Sâmbătă, în 1 August n. 1896.

Budapesta: 84 5 65 54 42

Nr. 298/896

[86] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școala confesională gr.-or. din Sibiel, protopresbiteratul Seliștei, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Salariul împreună cu acest post este de 300 fl. val. aust. ce se va solvi din lada bisericești și cuartir natural în edificiul școlii.

Alesul învățător va fi obligat a ține Dumineca și în sărbători strana în biserică, spre care scop se cere ca să se prezenteze înainte de alegere în biserică spre a-și arăta dexteritatea sa în cântări.

Reflectanții la acest post se și asternă cererile lor concursuale, instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Seliște, 15 Iulie 1896.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Seliștei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dr. Nicolau Maier,
protopresbiter.

Nr. 286 Scol.

[87] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale greco-orientale din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Cetății de pământ, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Berința împreună cu Cărpinișul, salariu de 300 fl. cuartir și lemne de încălzit.

2. Trestia, cu salariu de 300 fl. și adică 115 fl. din repartiziune 185 fl. ajutoriu dela stat cuartir grădina și lemne de încălzit.

3. Valeni Somcuti, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne de încălzit.

Aceia cari vor fi aleși la posturile acestor învățătoresci sunt îndatorați a ține Dumineca și sărbătorea strana în biserică și a cânta la s. liturgie.

Doritorii de a ocupa posturile acestea vor avea a-și așterne suplicile lor concursuale instruite în sensul normelor în vigoare la oficiul protopresbiterat Cetății de pământ în termenul deschis, atrăgându-li se atențiunea la dispozițiunile noului regulament congresual pentru organizarea învățământului în școlile populare votat la 14/26 Maiu 1895 partea a VII-a 4) „instituirea învățătorului §§ 56—74“.

Feneș, la 11 Iuliu, 1896.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective. Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Cetății de pământ.

Teodor Șovrea,
adm. prot.

Nr. 364/896

[88] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor vacante de învățători din comunele mai jos însemnate se deschide prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“

1. Apoldul de jos, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl. și 30 fl. relut de cuartir.

2. Mercurea, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl., 20 fl. relut de cuartir, 1/2 juger de grădină și 4 stângeni lemne de foc dela comuna politică din cari e a se încălzi și sala de învățământ.

3. Poiana, a) un post de învățător eventual și director cu salariu anual de 300 fl. ca învățător și 100 fl. adaus pentru postul de director, 50 fl. relut de cuartir și 20 fl. pentru grădină. b) un post de învățător cu salariu anual de 300 fl., cuartir liber în edificiul școlii și 20 fl. pentru grădină.

4. Gârbova, un post de învățător cu salariu anual de 300 fl., cuartir liber în edificiul școlii și 4 stângeni lemne de foc din care e a se încălzi și sala de învățământ.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne cererile de concurs în termenul fiesat subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Dela concurenți se cere, a se prezenta

Redactor prov. Gavril Hango.

în o Duminecă ori sărbătore la biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântări.

Mercurea, la 13 Iulie 1896.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Mercurei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

I Droc,
prot.

Nr. 100/1896 Of. ppresb.

[89] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea în mod definitiv a posturilor învățătoresci dela școlile elementare populare gr. or. din subsemnatele parochii prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare a acestuia în ziarul „Tel. Rom.“

1. Cheuchis, cu salariu anual de 300 fl. din cari 100 fl. din repartiziune de pe popor, 200 ajutoriu de stat, cuartir și, grădina.

2. Ciceu-Hășmaș, cu salariu anual de 300 fl. din cari 150 fl. din repartiziune de pe popor, 150 fl. ajutoriu de stat, cuartir și lemne de foc.

3. Ciceu-Poeni, în afliare cu parochia forte apropiată Dobricel cu salariu anual de 300 fl. din repartiziune de pe popor, cuartir, grădina, lemne de foc și pășune la vite.

Învățătorii va avé să țină în Dumineci și sărbători strana în biserică.

4. Corueni, cu salariu anual de 300 fl. din cari 120 fl. din repartiziune de pe popor, 180 fl. ajutoriu de stat.

5. Gălgău, cu salariu anual de 300 fl. din cari 54 fl. din repartiziune de pe popor, 246 fl. ajutoriu de stat, o oada de cuartir și grădina.

6. Muncel cu filia Fălcușă, cu salariu anual de 300 fl. din cari 121 fl. din repartiziune de pe popor, 179 fl. ajutoriu de stat, și lemne de foc.

7. Osoiu, cu salariu anual de 300 fl. din cari 40 fl. din repartiziune de pe popor, 260 fl. ajutoriu de stat, cuartir și grădina.

8. Poiana-Blenchi, cu salariu anual de 300 fl. din cari 120 fl. din repartiziune de pe popor, 180 fl. ajutoriu de stat, cuartir și grădina.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi se și asternă petițiunile concursuale, instruite conform legii, la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis. Dees, 26 Iunie, 1896.

Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Dees în conțelegere cu respectivele comitete parochiale, ca scaune scolare.

Teodor Herman,
protopresbiter.

Nr. 646/896.

[90] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoresci vacante din protopresbiteratul Branului se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare, și adică:

1. Reșnov, 2 posturi învățătoresci cu câte 300 fl.

2. Poiana-mărului, 2 posturi învățătoresci cu câte 300 fl.

3. Codlea, cu un salariu de 300 fl.

4. Șirnea, cu un salariu de 300 fl.

5. Moeciul-superior, cu un salariu de 300 fl.

6. Vlădeni, cu un salariu de 300 floreni, și

7. Simon, cu un salariu de 300 fl. precum și cuartir liber și lemnele de lipsă.

Doritorii de a reflecta la vreuna din aceste stațiuni, au a-și așterne cererile lor instruite conform legii în termenul prescriu la subscrisul oficiu.

În Codlea, Vlădeni, Poiana mărului și Reșnov cei-ce vor înființa cor în 4 voci vor primi încă 50 fl. anual. Zernesci, 24 Iunie 1896.

Oficiul protopresbiterat gr.-oriental al Branului.

Traian Meșian,
protopresbiter.

Nr. 325

[91] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr.

or. din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Dobrei se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Lăpușnic, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne

2. Lăpușniul superior, cu salariu de 300 fl. v. a.

3. Panc, cu salariu de 300 fl. v. a., cuartir și lemne.

4. Rădulesci, cu salariu de 300 fl. v. a. și cuartir.

5. Roscani, cu salariu de 300 fl. cuartir și lemne.

6. Stăncesci-Ohaba-Făgetel, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

Învățătorii vor fi îndatorați a ține strana în biserică Dumineca și sărbătore.

Reflectanții, au a-și așterne cererile concursuale instruite în sensul normelor din vigoare în termenul sus indicat la subsemnatul oficiu protopresbiterat.

Dobra, 9 Iuliu, 1896.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Dobrei, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram S. Păcurariu,
adm. prot.

Nr. 602/896

[92] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din mai jos însemnatele comune, în protopresbiteratul Târnavei, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“ și anume:

1. Blășel, salariu 300 fl., cuartir și grădina.

2. Cetatea pe baltă, salariu 300 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Chesler, salariu 300 fl., cuartir și lemne de foc; acest post este împreună cu cantoratul.

4. Fărău, salariu 300 fl., cuartir și grădina de legumi.

5. Sânbenedic, salariu 300 fl. și cuartir.

6. Sălcud, salariu 300 fl. și cuartir.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, vor avea a-și așterne rugărilor de concurs instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în Cetatea de baltă (u. p. Kükülóvár) până la termenul fiesat.

Cetatea de baltă, 9 Iuliu 1896.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Târnavei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

Nr. 163/896 prot.

[93] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Făgărașului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Veneția inferioară, postul de învățătoriu dirigent cu salariu anual 350 fl. v. a., cuartir liber și lemne de foc

2. Veneția inferioară, postul de învățătoriu secundar cu salariu anual de 300 fl. v. a., cuartir liber și lemne de foc.

3. Cuculata, postul de învățătoriu secundar cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

Petenții au a-și înainta cererile concursuale instruite conform legilor din vigoare până la termenul sus indicat subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Făgăraș, 12 Iuliu 1896.

Oficiul protopresbiterat greco-oriental al Făgărașului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Iuliu Dan,
protopresb.

Nr. 6338—1896 fsz5.

[94] 1—2

Pályázat.

A boiza-kistalmácsi kerületi erdőőri állás betöltendő és e czélból pályázat nyitatik folyó évi Augusztus hó 21-eig.

A kelően felszerelt kérvények 1879-évi XXXI t. ez 37 §-a) fentti napig alolirotnál beadandók.

A kerületi erdőőr illetményei a következők: Fizetés 250 frt., lakpénz 50 frt., utiátalány 30 fr., és 20 türkőbméter tűzifa.

Nagy-Szeben, 1896 Iulius 27-én.

a jár. főszolgabíró,
Fabričius.

Nr. 56/896 of. paroch.

[95] 1—3

Publicare de licitațiune.

Pentru zidirea școlii gr.-or. române din Blășel în protopresbiteratul „Târnava“ se va ține licitațiune minuendă în 6/18 August 1896 la 1 órá p. m. în cancelaria oficiului parochial.

După preliminaru, prețul exclamării este de 2881 fl. 28 cr. v. a. între care se cuprinde și materialul de cărămidă, piatră, var, țiglă, năsip, lucrul cu carele, ce le prestază poporul.

Doritorii de a lua acesta întreprindere sunt poftiți a se prezenta până la termenul indicat mai sus, în localul destinat, 28 oferenții a înainta ofertele lor la oficiul parochial gr. oriental din Blășel împreună cu cautiunea de 300 fl. v. a. fie în bani ori hârtii de valoare.

Planul și preliminarul de spese, condițiunile de licitațiune și informațiunile necesari se pot vedé în fie-care și la oficiul parochial subsemnat.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Blășel, (Balázstelke) 1/13 Iuliu 1896.

Zacheiu I. Sasu,
paroch și președ. comit. par.

Vidi:

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 638—896

[81] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de cl. a treia Zlagna, aparținătoare tractului protopresbiterat al Agnitei se scrie de nou concurs cu termenul preclusiv de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Tel. Român“.

Emolumentele împreună cu acest post și constatate de către comitetul parochial dau un venit anul de 440 fl. v. a.

Reflectanții la acest post au a-și înainta cererile lor concursuale instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Agnita, 8 Iuliu 1896.

Oficiul protopresbiterat al tractului Agnita în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Sabin Piso,
prot.

Publicațiune.

Biserica gr.-or. din Tilișca vinde pe calea licitațiunei publice partea sa — adică 3 zile — din 15 zile din móră numită „Fichil“ aflătoare în comuna sus numită. Licitațiunea se va ține în localitatea școlii gr.-or. din loc la 6 August 1896 st. v. la 4 óre p. m. Prețul strigării e 240 fl. v. a. Ori ce deslușire referitoare la această móră dá oficiul parochial din loc.

Tilișca, 14 Iuliu, 1896 v.

Oficiul parochial.

[85] 2—3

Petru Inga,
paroch.